

Cyngor Sir Ynys Môn

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	29 TACHWEDD 2021
Pwnc:	MONITRO CYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 2 2021/22
Aelod(au) Portffolio:	Y CYNGHORYDD ROBIN WILLIAMS
Pennaeth / Cyfarwyddwr Gwasanaeth:	MARC JONES
Awdur yr Adroddiad:	BETHAN HUGHES OWEN
Ffôn:	01248 752663
E-bost:	BETHANOWEN2@YNYSMON.GOV.UK
Aelodau Lleol:	Amherthnasol

A – Argymhelliad/argymhellion a rheswm / rhesymau

1. Ar 9 Mawrth 2021, gosododd y Cyngor gyllideb net ar gyfer 2021/22 gyda swm net gwariant y gwasanaethau o £147.420m, i gael ei gyllido o incwm y Dreth Gyngor, Trethi Annomestig a grantiau cyffredinol. Mae hyn yn cynnwys cyfanswm o £1.333m ar gyfer eitemau cyffredinol ac eitemau nas cynlluniwyd ar eu cyfer. Cafodd y gyllideb ar gyfer Premiwm y Dreth Gyngor ei gostwng gan £0.121m i £1.514m. Defnyddiwyd £0.300m o'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol i sicrhau bod cyllideb gytbwys yn cael ei gosod gyda'r cynnydd o 2.75% y cytunwyd arno yn y Dreth Gyngor.
2. Yn wahanol i gyllidebau blynyddoedd blaenorol, nid yw'r gyllideb ar gyfer 2021/22 yn cynnwys unrhyw ofynion i wasanaethau wneud arbedion. Roedd y cynnydd o 3.4% mewn cyllid gan Lywodraeth Cymru'n gynydd i'w groesawu. Ni fu'n bosib i Lywodraeth Cymru roi unrhyw arwydd o lefel arfaethedig y cyllid tu hwnt i 2021/22 oherwydd i Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant Llywodraeth y DU gael ei ganslo yn sgil delio â'r pandemig Coronafeirws.
3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd chwarter 2, sef 30 Medi 2021. Ceir hefyd grynoded o'r sefyllfa ragdybiedig ar gyfer y flwyddyn gyfan. Dylid nodi fod rhagdybio'r sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn ar ddiwedd chwarter 2 yn anodd a gall y sefyllfa newid yn sylweddol wrth i weddiill y flwyddyn ariannol fynd rhagddi. Mae hyd yn oed anoddach rhagdybio'r sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn yn 2021/22 oherwydd nad yw'n glir eto pryd fydd rhai o wasanaethau'r Cyngor yn gweithredu fel arfer a pha gostau ychwanegol fydd ynghlwm â darparu'r gwasanaethau hynny mewn modd sy'n lleihau'r risg o ledaenu'r feirws e.e. cyfarpar diogelu personol (PPE) ychwanegol, mwy o lanhau, gostyngiad mewn capasiti gwasanaethau, yn effeithio ar lefelau incwm.
4. Yn ystod y flwyddyn ariannol hon, cyflwynwyd dau hawliad i Lywodraeth Cymru mewn perthynas â'r argyfwng Covid, am gyfanswm o £2.116m, ar gyfer gwariant ychwanegol a gafwyd yn ystod chwarter 2, a derbyniwyd swm o £1.202m. Mae Llywodraeth Cymru wedi datgan y bydd cyllid pellach yn cael ei ryddhau i wneud yn iawn am incwm a gollir yn ystod gweddiill y flwyddyn ariannol ond ni roddwyd ystyriaeth i hyn wrth lunio'r rhagolwg. Bydd derbyn y cyllid ychwanegol hwn yn gwella sefyllfa ariannol rhai gwasanaethau o gymharu â'r rhagolwg yma.
5. Nid yw'r ffigyrau hyn yn cymryd pwysau'r gaeaf i ystyriaeth. Yn hanesyddol, gellir gweld pwysau'r gaeaf yn y Gwasanaethau Priffyrdd ac Oedolion a gall fod yn anodd mesur yn llawn y costau ychwanegol y gellir mynd iddynt mor gynnar â hyn yn y flwyddyn ariannol. Bydd y rhagolygon a'r costau llawn yn cael eu nodi yn yr adroddiadau monitro chwarter 3 a chwarter 4, yn y drefn honno.
6. Y sefyllfa ariannol gyffredinol a ragwelir ar gyfer 2021/22, gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a chronfa'r Dreth Gyngor, yw tanwariant o £1.529m. Mae hyn yn cyfateb i 1.04% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2021/22. Fodd bynnag, gallai cynnydd mewn costau, gan gynnwys y posibilrwydd o ddyfarniad cyflog yn uwch na'r 1.75% a ganiatawyd ar ei gyfer yn y rhagolwg, a'r posibilrwydd y bydd cynnydd yn y galw am wasanaethau yn ystod ail hanner y flwyddyn, ostwng y sefyllfa referniw derfynol ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

7. Argymhellir y dylid:-

- (i) Nodi'r sefyllfa a amlinellir yn Atodiadau A a B mewn perthynas â pherfformiad ariannol yr Awdurdod hyd yma a'r alldro disgwylidig ar gyfer 2021/22. Mae'r sefyllfa hon yn ddibynnol ar gymorth parhaus gan Lywodraeth Cymru i gyllido'r golled ariannol a'r costau ychwanegol sy'n wynebu'r Cyngor yn ystod gweddill y flwyddyn ariannol o ganlyniad i'r Coronafeirws;
- (ii) Nodi'r crynodeb o'r cyllidebau wrth gefn ar gyfer 2021/22 fel y manylir arnynt yn Atodiad C;
- (iii) Nodi'r sefyllfa mewn perthynas â'r rhaglenni buddsoddi i arbed yn Atodiad CH;
- (iv) Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro yn 2021/22 yn Atodiadau D a DD.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater hwn wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

Dd – Aseu'r effaith posib (os yw'n berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r adroddiad hwn at ddibenion monitro yn unig ac fe'i defnyddir ar y cyd ag adroddiadau eraill i osod y strategaeth ariannol tymor canolig a'r gyllideb flynyddol. Wrth osod y gyllideb flynyddol, bydd yr effaith ar anghenion tymor hir yr Ynys yn cael ei asesu.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?-	Amherthnasol
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhwch wybod gyda phwy?	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddraffio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith uniongyrchol arnynt. Esboniwch sut:-	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn fel rhan o broses gosod cyllideb 2021/22 ac ymgynghorir â nhw ynghylch cyllidebau yn y dyfodol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac ar beidio â thrin yr iaith Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	Mae'r UDA wedi ystyried yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 8 Tachwedd 2021 ac ymgorfforwyd y sylwadau yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro	Mae'r Swyddog Monitro yn aelod o'r UDA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Adolygodd y Panel Sgriwtini Cyllid y sefyllfa ariannol ar ddiwedd chwarter 1 yn ei gyfarfod ar 9 Medi 2021.
9	Aelodau Lleol	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
<ul style="list-style-type: none"> • Atodiad A – Adroddiad Alldro Refeniw Dros Dro ar gyfer 2021/22 • Atodiad B – Tabl o'r Alldro Dros Dro ar gyfer 2021/22 • Atodiad C – Crynodeb o'r Cyllidebau wrth Gefn ar gyfer 2021/22 • Atodiad CH – Adolygiad o'r prosiectau Buddsoddi i Arbed 2021/22 • Atodiad D - Gwybodaeth ynghylch monitro Staff Asiantaeth 2021/22 • Atodiad DD - Gwybodaeth ynghylch monitro Ymgynghorwyr 2021/22 		
Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
Cyllideb Refeniw 2021/22 (fel y cafodd ei hargymell gan y Pwyllgor hwn ar 2 Mawrth 2021 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 9 Mawrth 2021).		

MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW – CHWARTER 2

1. Balans Cyffredinol

Roedd gan Gronfa'r Cyngor gronfeydd wrth gefn clustnodedig gwerth £14.079m a chronfeydd wrth gefn ysgolion a oedd yn werth cyfanswm o £3.974m ar ddechrau'r flwyddyn ariannol. Arweiniodd yr alldro archwiliedig ar gyfer 2020/21 at falans cyffredinol a oedd yn £11.437m ar ddechrau'r flwyddyn ariannol gyffredol. Roedd hyn yn well na'r balans agoriadol ar gyfer y flwyddyn flaenorol, 2019/20, pan oedd y balans cyffredinol yn £7,060m. Cyfrannodd y tanwariant o £4.016m at hyn yn ogystal â symudiadau yn y cronfeydd wrth gefn, megis dychwelyd cronfeydd wrth gefn clustnodedig nad oedd eu hangen mwyach.

Mae sefyllfa bresennol y balansau cyffredinol ar ddiwedd y chwarter fel a ganlyn:-

Cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith	Swm £m	Pwrpas
Balans agoriadol drafft	(11.437)	Cronfa wrth gefn archwiliedig drafft ar 31 Mawrth 2021
Atgyweirio Harbwr Amlwch	0.050	Penderfyniad dirprwyedig a gymerwyd gan y Swyddog Adran 151 mewn ymgynghoriad â'r Aelod Portffolio - Cyllid
Trosglwyddiadau i Mewn o Gronfeydd wrth Gefn Clustnodedig nad oedd eu hangen	(0.643)	
Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau	1.376	Creu Cronfeydd wrth Gefn Gwasanaethau y cytunwyd arnynt gan y Pwyllgor Gwaith ar 12 Gorffennaf 2021
Gwaith Atgyweirio To Canolfan Addysg y Bont	1,500	Gwaith Trwsio To a gytunwyd gan y Pwyllgor Gwaith ar 29 Gorffennaf 2021
Balans Diwygiedig Cronfa Gyffredinol y Cyngor	(9.154)	

Yr alldro cyffredol a ragwelir ar gyfer 2021/22 yw tanwariant amcangyfrifedig o £1.529m. Os yw'r rhagolwg hwn yn gywir, byddai Balans Cyffredinol y Cyngor yn codi i £10.683m erbyn diwedd y flwyddyn. Oherwydd yr ansicrwydd presennol ynghylch y galw am wasanaethau, mae'r Swyddog Adran 151 wedi argymhell i'r Pwyllgor Gwaith y dylai lefel y balansau cyffredinol fod yn uwch na'r lefel arferol o 5% o'r gyllideb gwariant referniw net, ac y byddai'n ddoeth i'r Cyngor ddal o leiaf £9m fel Balansau Cyffredinol ar gyfer 2021/22. Os bydd lefel y tanwariant a ragwelir ar ddiwedd yr ail chwarter yn cael ei adlewyrchu yn yr alldro terfynol ar ddiwedd y flwyddyn, yna bydd hyn yn gwella gwydnwch ariannol y Cyngor ymhellach.

2. Perfformiad Ariannol fesul Gwasanaeth

2.1 Mae manylion y perfformiad ariannol fesul gwasanaeth am y cyfnod, a'r alldro a ragwelir ar eu cyfer, wedi'u nodi yn Atodiad B. Rhagwelir tanwariant o £0.350m ar wasanaethau ar 31 Mawrth 2022. Amcangyfrifir tanwariant o £0.508m ar Gyllid Corfforaethol. Yn ogystal, disgwylir y bydd £0.019m yn ychwanegol o Dreth Gyngor safonol yn cael ei gasglu. Yn ychwanegol i'r gwarged bach a ragwelir ar y Dreth Gyngor sylfaenol, mae gwarged ychwanegol o £0.652m ar breimiwm y Dreth Gyngor yn gwella'r sefyllfa ariannol ymhellach. Ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd tanwariant o £1.529m yn y gyllideb referniw yn 2021/22, sydd yn cyfateb i 1.04% o gyllideb referniw net y Cyngor.

2.2 Mae Tabl 1 isod yn crynhoi'r amrywiadau sylweddol (oddeutu £100k neu uwch):-

Tabl 1

	(Tan)/Gorwariant £'000
Dysgu	(411)
Oedolion	477
Gwasanaethau Plant	583
Priffyrdd	(128)
Gwastraff	(480)
Trawsnewid	(170)
TGCh	102
Adnoddau	(144)
Costau Corfforaethol a Democrataidd	(158)
Cyllid Corfforaethol	(508)
Costau nad oes cyllideb ar eu cyfer ac nad oes modd eu rheoli – yswiriant, costau cyfalaf pensiwn a dyledion drwg	200
Cyllid	(671)
Arall (cyfanswm amrywiadau llai na £100k)	(221)
Cyfanswm yr Amrywiadau – gor / (tan)wariant	1,529

3. Esboniad o'r Amrywiadau Sylweddol

3.1 Dysgu Gydol Oes

3.1.1 Cyllideb Datganoledig Ysgolion

Ar ôl i'r Cyngor osod cyllideb ysgolion, mae cyfrifoldeb am y gyllideb yn cael ei ddatganoli i'r ysgolion ac mae unrhyw dan neu orwariant blynyddol yn cael ei ddal yng nghronfeydd wrth gefn ysgolion unigol. Ar hyn o bryd, mae balansau cronfeydd wrth gefn ysgolion yn £3.974m, o gymharu â £197k ar 31 Mawrth 2020. Fodd bynnag, derbyniodd ysgolion grantiau gan Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth ar gyfer gwariant a gafwyd eisoes, gan olygu na wariwyd eu cyllidebau craidd. Yn ogystal, derbynwyd rhywfaint o gyllid grant ar yr amod ei fod yn cael ei wario yn 2021/22. Yn ystod y flwyddyn ariannol hon, bydd ysgolion yn adfer yn dilyn effaith y pandemig, a rhagwelir y bydd balansau ysgolion yn disgyn yn sylweddol erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2021/22 wrth i adnoddau ychwanegol gael eu defnyddio i helpu plant i ddal i fyny yn dilyn cyfnodau pan oedd ysgolion ar gau.

Addysg Ganolog

3.1.2 Roedd tanwariant o £230k (7.62%) ar ddiwedd chwarter 2 yn y gwasanaeth yma. Rhagwelir tanwariant o £411k (9.04%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae nifer o'r cyllidebau hyn yn cael eu harwain gan y galw.

3.1.3 Mae nifer o feysydd yn gor a thanwario ar draws y Gwasanaeth. Rhestrir y rhai mwyaf isod:-

- Rhagwelir tanwariant o £223k ar ddarparu prydau ysgol. Dyfarnwyd contract newydd rhatach a oedd yn cychwyn ym mis Medi 2021. Arweinir hyn at danwariant, fodd bynnag, mae hyn yn cael ei wrthbwysu'n rhannol gan gynnydd yn y nifer sy'n dewis derbyn prydau ysgol am ddim, gan arwain at gostau uwch. Mae'r contract prydau ysgol newydd wedi caniatáu i'r Awdurdod ostwng cost pryd ysgol o £2.50 i £2.20.
- Roedd llai o alw ar y gyllideb lleoliadau all-sirol yn 2020/21 gan fod un ar ddeg o blant wedi gadael lleoliadau all-sirol (oherwydd iddynt droi'n 16+ oed neu am eu bod wedi dychwelyd i leoliadau ar Ynys Môn), a dim ond pedwar lleoliad newydd a gafwyd yn 2020/21. Rhagwelir tanwariant o £545k ar gyfer lleoliadau all-sirol, sydd yn llai na'r hyn a ragwelwyd yn chwarter 1 (£631k). Yn ddiweddar, ystyriwyd nifer o ddisgyblion newydd ar gyfer Lleoliadau All-Sirol ac mae'r rhagolwg wedi'i ostwng i adlewyrchu hynny. Wrth i'r flwyddyn ariannol fynd rhagddi, gallai nifer y plant sydd angen lleoliadau all-sirol barhau i gynyddu, gan effeithio ar y tanwariant a ragwelwyd.

- Rhagwelir gorwariant o £66k (£55k yn chwarter 1) ar y Clwb Gofal Plant. Unwaith eto, mae'r gyllideb hon yn cael ei harwain gan y galw a, gyda mwy o rieni yn gweithio gartref a rhai cyfyngiadau Covid yn parhau i fod ar waith, mae'r galw am y ddarpariaeth hon wedi gostwng. Efallai y derbynnir cyllid i gyllido'r gorwariant ychwanegol hwn.
- Ar hyn o bryd, rhagwelir gorwariant o £178k ar gludiant ysgol erbyn diwedd y flwyddyn. Y rhagolwg ar ddiwedd chwarter 1 oedd gorwariant o £88k. Mae'r galw am y gwasanaeth hwn wedi cynyddu ac er y dyrannwyd cyllideb ychwanegol, mae'r rhagolwg yn parhau i ddangos gorwariant sylweddol.

3.1.4 Diwylliant

- 3.1.4.1** Roedd tanwariant o £168k (22.06%) yn y gwasanaeth yn ystod y cyfnod, o gymharu â £232k yn chwarter 1. Yr alldro a ragwelir am y flwyddyn yw tanwariant o £43k (3.56%) (£32k yn Ch1). Mae yna swyddi gwag yn y Gwasanaeth Llyfrgelloedd a disgwylir iddynt arwain at danwariant o £88k ar ddiwedd y flwyddyn. Fodd bynnag, mae ymarfer recriwtio'n mynd rhagddo ar hyn o bryd i lenwi'r swyddi gwag hyn, a disgwylir y bydd staff wedi eu penodi erbyn mis Rhagfyr 2021. Y rhagolwg presennol ar gyfer yr Oriol yw gorwariant o £30k o ganlyniad i beidio â gwreiddu incwm a phwysau ar y cyllidebau atgyweirio a chynnal a chadw. Mae'r gwasanaeth Archifau'n rhagweld gorwariant o £10k, sydd yn cyfateb i'r hyn a nodwyd yn chwarter 1.

3.2 Gofal Cymdeithasol Oedolion

- 3.2.1** Roedd gorwariant o £818k (6.00%) yn y gwasanaeth ar gyfer y cyfnod. Yr alldro a ragwelir yw gorwariant o £477k (1.72%), o gymharu â chwarter 1 pan nodwyd bod disgwyl gorwariant o thua £438k (1.58%) ar ddiwedd y flwyddyn.

- 3.2.2** Mae'r elfennau sy'n gyfrifol am yr amrywiad yn yr alldro fel a ganlyn:-

- Gwasanaethau ar gyfer yr Henoed: Rhagwelir gorwariant o £233k, sef gwahaniaeth o £179k o gymharu â'r hyn a ragwelwyd yn chwarter 1 (gorwariant o £412k). Mae nifer o or a thanwario yn y Gwasanaeth, ond mae'r newid sylfaenol mwyaf o gymharu â'r gorwariant a ragwelwyd yn chwarter 1 yn ymwneud â gostyngiad o £69k mewn costau gofal preswyl preifat a gostyngiad o £119k yng nghostau gofal nyrsio preifat ar gyfer pobl hŷn.
- Anabledau Corfforol (AC): Mae'r ddarpariaeth yn rhagweld gorwariant o £144k ar gyfer y flwyddyn, o gymharu â'r £177k a nodwyd yn chwarter 1. Y prif wahaniaeth yn y ffigyrau a nodwyd ar gyfer chwarter 1 a chwarter 2 yw bod gostyngiad o £41k mewn costau Gofal Cartref tra bod cynnydd o £17k mewn taliadau uniongyrchol. Mae nifer o feysydd eraill yn yr adain yn gor a thanwario ac sy'n cyfrannu at y newid yn y rhagolwg o un adroddiad i'r llall.
- Anabledau Dysgu (AD): Rhagwelir gorwariant o £815k erbyn diwedd y flwyddyn, sef cynnydd o £233k o gymharu â'r chwarter blaenorol. Mae'r cynnydd hwn o ganlyniad i gynnydd o £42k mewn costau Gofal Cartref, cynnydd o £30k yn nhaliadau uniongyrchol a chynnydd o £67k yng nghostau gofal preswyl preifat. Hefyd, roedd y gwasanaeth wedi cynllunio i ddefnyddio'r cronfeydd wrth gefn i gyd (£177k) i helpu'r adain hon ac roedd y ffigyrau a nodwyd yn chwarter 1 yn adlewyrchu hyn. Fodd bynnag, ers hynny mae'r gwasanaeth wedi penderfynu defnyddio £77k o'i gronfa wrth gefn, yn hytrach na'r £177k, sy'n golygu bod y rhagolwg wedi cael ei addasu i adlewyrchu'r newid hwn.
- Iechyd Meddwl (IM): Mae'r rhagolwg wedi gostwng o £160k o orwariant yn chwarter 1 i orwariant o £62k yn chwarter 2. Mae sawl rheswm am hyn. Yn gyntaf, ailgyfeiriwyd £111k o grant y Gweithlu Gofal Cymdeithasol o wasanaethau'r Henoed i Iechyd Meddwl. Roedd £35k o incwm ychwanegol cefnogi pobl a swyddi gwag a oedd yn dod i gyfanswm o £40k. Fodd bynnag, roedd cynnydd o £96k mewn costau gofal preswyl preifat. Y newidiadau hyn i'r rhagolwg yw'r rheswm am y gwahaniaeth o chwarter 1 i chwarter 2.
- Uned Ddarparu a Rheolaeth a Chymorth: Mae'r maes hwn yn rhagweld tanwariant o £602k ar ddiwedd y flwyddyn, o gymharu â'r £672k a nodwyd yn chwarter 1. Mae rhagor o waith wedi'i wneud mewn perthynas â chyflawni incwm ac nid oes disgwyl i lefelau incwm fod mor uchel â'r hyn a ragwelwyd yn chwarter 1.

3.3 Gwasanaethau Plant

- 3.3.1** Roedd gorwariant o £1,262k (18.43%) yn y gwasanaeth yn ystod y cyfnod. Fodd bynnag, rhagwelir gorwariant o £583k (5.21%) erbyn diwedd y flwyddyn, o gymharu â thanwariant o £324k yn chwarter 1.
- 3.3.2** Roedd y gyllideb Plant sy'n Derbyn Gofal yn rhagweld tanwariant o £103k yn chwarter 1. Y rhagolwg yn awr yn chwarter 2, yw gorwariant o £796k. Mae hyn yn wahaniaeth o £899k o un cyfnod adrodd i'r nesaf. Mae'r gyllideb hon yn cael ei harwain gan y galw a chafwyd tri lleoliad newydd ac mae dau leoliad pellach, a oedd yn cael eu cyllido'n flaenorol o Gronfa Caledi Llywodraeth Cymru, yn cael eu cyllido gan yr Awdurdod yn awr. Mae yna fân dan a gorwariant mewn meysydd amrywiol o fewn y sector ond maent yn gwrthbwysu ei gilydd.

3.4 Tai (Cronfa'r Cyngor)

- 3.4.1** Roedd gorwariant o £32k (3.24%) yn y gwasanaeth hwn ar ddiwedd chwarter 2 ond, fel yn y chwarter blaenorol, rhagwelir sefyllfa'n gytbwys erbyn diwedd y flwyddyn. Y meysydd sy'n achosi'r pryder mwyaf yw Digartrefedd ac atal digartrefedd, gyda gorwariant o £38k ar atal digartrefedd. Fodd bynnag, hawliwyd £275k ar gyfer 6 mis cynta'r flwyddyn ariannol ar atal a £74k ar ddiartrefedd. Mae'r rhagolwg yn seiliedig ar y ffaithr bydd y gronfa caledi yn parhau i gyllido ar yr un lefel am weddill y flwyddyn ariannol

3.5 Rheoleiddio a Datblygu Economaidd

3.5.1 Economaidd a'r Gymuned (yn cynnwys Cyrchfan a Hamdden)

- 3.5.1.1** Yn gyffredinol, roedd tanwariant o £238k (23.98%) yn y gwasanaeth ar gyfer y cyfnod, ond rhagwelir gorwariant o £49k (2.50%) ar ddiwedd y flwyddyn, o gymharu â £47k (2.40%) yn chwarter 1.
- 3.5.1.2** Disgwylir gorwariant o £5k yn elfen Datblygu Economaidd y gwasanaeth erbyn diwedd y flwyddyn. Mae hyn, yn rhannol, oherwydd y targed incwm ar gyfer gwaith gan staff ar brosiectau megis Wylfa Newydd a'r Grid Cenedlaethol. Mae cyllid allanol ar gyfer y costau hyn wedi dod i ben a, heb y ffynonellau cyllido hynny, ni fydd yr incwm disgwylidig yn y gyllideb yn cael ei gyflawni, gan arwain at ddiffyg o £72k. Disgwylir i ad-drefnu uwch rheolwyr arwain at danwariant o £90k, a fydd yn gwneud yn iawn am y diffyg incwm. Yr elfennau eraill yn yr adain sy'n creu pwysau yw cyfleusteraru'r ganolfan, dylunio graffeg a chyllidebau tanysgrifiadau sydd, gyda'i gilydd, yn debygol o gynhyrchu gorwariant o £28k.
- 3.5.1.3** Rhagwelir tanwariant o £35k yn yr adain Cyrchfan erbyn diwedd y flwyddyn, ac mae'n cyd-fynd â'r hyn a ragwelwyd yn chwarter 1.
- 3.5.1.4** Ar hyn o bryd, mae'r adain Hamdden yn rhagweld gorwariant o £79k ar ddiwedd y flwyddyn. Nid oes darpariaeth caffis yn y canolfannau hamdden erbyn hyn ond mae disgwyliadau'n parhau o ran cynhyrchu incwm. Mae'n anodd amcangyfrif yr alldro ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer y canolfannau hamdden eu hunain, gan nad yw tueddiadau hanesyddol mor ddibynadwy oherwydd y pandemig Covid, gan fod y canolfannau hamdden ar gau am gyfnodau hir yn 2020/21. Bydd angen ystyried hyder y cyhoedd o ran defnyddio'r cyfleusterau a'r ffaith bod y canolfannau'n gweithredu gyda llai o gapasiti yn ystod y flwyddyn ariannol er mwyn creu rhagolwg mwy cywir. Disgwylir y bydd Cronfa Galedi Llywodraeth Cymru yn darparu cymorth ar gyfer incwm a gollir oherwydd Covid. Nid yw ased y Cwrs Golf wedi cael ei werthu ac mae'n rhaid gwario ar yr ased o hyd. Fodd bynnag, mae cynlluniau i werthu'r ased ar ocsiwn ym mis Tachwedd. Y gwariant hyd yma yw £7k, ond mae'n debygol o gynyddu, a'r rhagolwg ar ddiwedd y flwyddyn yw £15k.

3.5.2 Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

- 3.5.2.1** Mae tanwariant o £231k (19.19%) yn y gwasanaeth hwn ar gyfer y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £108k (4.81%) ar alldro.

- 3.5.2.2** Roedd tanwariant o £76k (11.98%) yn yr adain Gwarchod y Cyhoedd ar gyfer y cyfnod. Yr alldro a ragwelir yw tanwariant o £95k (tanwariant o £32k yn chwarter 1). Y prif wahaniaeth o gymharu â'r alldro a ragwelwyd yn chwarter 1 yw bod swyddi gwag yn fater parhaus ac er bod ymgyrch recriwtio yn cael ei chynnal, mae'n anodd rhagweld a fydd y swyddi'n cael eu llenwi a phryd. Mae materion staffio yn gyfrifol am y newid yn y rhagolwg o chwarter 1 i chwarter 2.
- 3.5.2.3** Roedd tanwariant o £155k yn yr adain Gynllunio ar ddiwedd y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £13k ar ddiwedd y flwyddyn. Y rhagolwg ar ddiwedd chwarter 1 oedd tanwariant o £5k. Y prif wahaniaeth o chwarter 1 i chwarter 2 ar gyfer yr adain hon yw bod tanwariant o £10k yn cael ei ragweld ar ddiwedd y flwyddyn ar Reoli Adeiladu, o gymharu â £5k yn chwarter 1, oherwydd eu perfformiad incwm, a rhagwelir tanwariant o £3k yng nghostau rhedeg yr uned bolisi, yn hytrach na sefyllfa gytbwys.

3.6 Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo

3.6.1 Priffyrdd

- 3.6.1.1** Roedd gorwariant o £200k (5.46%) yn y gwasanaeth hwn am y cyfnod. Rhagwelir y bydd tanwariant o £128k (2.03%) erbyn diwedd y flwyddyn, sydd ychydig yn uwch na'r tanwariant o £93k (1.48%) a nodwydd yn chwarter 1. Rhagwelir y bydd y rhan fwyaf o'r adeiniau yn y gwasanaeth Priffyrdd yn tanwario erbyn diwedd y flwyddyn. Y rhai mwyaf nodedig yw Cymorth Adrannol £50k, sydd yn codi oherwydd arbedion mewn costau staff, disgwylir y bydd incwm gwaith stryd £80k yn uwch na'r gyllideb incwm. Mae incwm Rheoli Datblygu wedi perfformio'n well na'r disgwyliadau ac, felly, rhagwelir tanwariant o £60k ar gyfer y ddarpariaeth. Mae Cludiant Cymunedol Môn yn rhagweld tanwariant o £50k. Mae hyn oherwydd bod llai o alw am y gwasanaeth yn dilyn y pandemig Covid a'r cyfyngiadau. Fodd bynnag, disgwylir y bydd gorwariant o £60k yn y gyllideb gwaith erbyn diwedd y flwyddyn. Nid yw'r rhagolwg yn cynnwys costau cynnal a chadw'r gaeaf gan ei bod yn rhy gynnar yn y flwyddyn i ragweld y costau hyn. Gallai unrhyw gostau gaeaf sylweddol gael effaith negyddol ar yr alldro a ragwelir yn ystod y chwarter hwn, er bod gronfa wrth gefn glustnodedig i liniaru'r risg os bydd costau'n cynyddu'n sylweddol yn ystod y gaeaf. Rhagwelir hefyd y bydd incwm Meysydd Parcio £50k yn uwch na'r gyllideb erbyn diwedd y flwyddyn. Mae'n bwysig tynnu sylw at Reoli Ffilyd gan fod llai o ddefnydd yn cael ei wneud o gerbydau'r Awdurdod ar hyn o bryd ac, felly, nid yw'r gwasanaeth yn gallu codi tâl ar wasanaethau eraill am y gost. Ar hyn o bryd, mae'n dangos fel gorwariant o £100k yn erbyn y gwasanaeth Priffyrdd. Fodd bynnag, dylid nodi y bydd gan bob adran arall danwariant ar gyfer rheoli ffilyd i gyd-fynd â hynny.

3.6.2 Gwastraff

- 3.6.2.1** Roedd tanwariant o £541k (13.31%) yn y gwasanaeth Gwastraff yn ystod y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £480k (5.48%) ar alldro. Yn chwarter 1, rhagwelwyd tanwariant o £310k.
- 3.6.2.2** Mae'r rhagolwg ar gyfer diwedd y flwyddyn yn cynnwys gor a thanwariant mewn gwahanol rannau o'r gwasanaeth i wneud yn iawn am hynny. Mae'r amrywiadau mwyaf nodedig yn cynnwys tanwariant o £350k ar Gasglu Gwastraff, sy'n cynnwys costau'r contract casglu gwastraff newydd. Mae'r rhagolwg £150k yn uwch na'r rhagolwg o £200k yn chwarter 1 oherwydd bod incwm gwastraff gwyrdd yn uwch na'i darged a bu'n rhaid gohirio prosiectau a gynlluniwyd oherwydd ansicrwydd tu hwnt i reolaeth y gwasanaeth.

3.6.3 Eiddo

- 3.6.3.1** Sefyllfa'r gwasanaeth ar gyfer y cyfnod yw gorwariant o £23k (6.39%), a'r rhagolwg ar gyfer diwedd y flwyddyn yw gorwariant o £5k (0.51%). Yn chwarter 1, y rhagolwg oedd sefyllfa gytbwys (0%).
- 3.6.3.2** Mae sefyllfa nifer o benawdau cyllideb yn amrywio, gyda rhai'n dangos gorwariant, tra bod eraill yn tanwario. Y prif amrywiad yn y rhagolwg ar ddiwedd y flwyddyn o chwarter 1 i chwarter 2 yw bod cynnydd o £10k oherwydd swyddi gwag yn y gwasanaeth glanhau ac mae'r cyfuniad o fwy o ddefnydd a phrisiau uwch yn y gyllideb cyfleustodau yn golygu y rhagwelir sefyllfa gytbwys yn chwarter 2, yn hytrach na thanwariant o £15k a ragwelwyd yn chwarter 1.

3.7 Trawsnewid

3.7.1 Roedd gorwariant o £399k yn y swyddogaeth Trawsnewid ar ddiwedd y cyfnod.

3.7.1.1 Roedd gorwariant o £17k (2.20%) yn y swyddogaeth AD ar gyfer y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £84k (6.09%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r tanwariant a ragwelir yn deillio o'r cyllidebau hyfforddi canolog.

3.7.1.2 Roedd gorwariant o £440k (22.22%) yn yr adain TGCh yn ystod y cyfnod, a disgwylir gorwariant o £102k (3.19%) erbyn diwedd y flwyddyn. Yn chwarter 1, rhagwelwyd sefyllfa gytbwys ar ddiwedd y flwyddyn. Mae holl gyllidebau meddalwedd a chaledwedd y Cyngor, ac eithrio ysgolion, wedi cael eu canoli ac maent yn cael eu rheoli gan yr adain TGCh yn awr. Erbyn hyn, y sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer y gyllideb meddalwedd canolog yw gorwariant o £144k. Rhagwelir tanwariant net o £42k ar staffio a thrwyddedau meddalwedd.

3.7.1.3 Roedd tanwariant o £58k (16.90%) yn yr adain Trawsnewid Corfforaethol ar gyfer y cyfnod, a disgwylir tanwariant o £170k (19.57%) ar ddiwedd y flwyddyn. Priodolir hyn i arbedion ar gostau cyflogau o fewn y tîm Trawsnewid Corfforaethol a Chyswllt Môn, ynghyd â thanwariant o £86k ar gyfer Partneriaeth Ynys Môn a Gwynedd.

3.8 Adnoddau (ac eithrio Budd-daliadau a Roddwyd)

3.8.1 Mae tanwariant o £8k (0.48%) yng nghyllideb y swyddogaeth Adnoddau ar gyfer y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £144k (4.45%) ar alldro, o gymharu â £103k (3.18%) yn chwarter 1.

3.8.2 Mae problemau staffio a'r angen i ddefnyddio staff asiantaeth i ddelio â gwaith sydd wedi cronni yn y tîm Treth Gyngor wedi arwain at orwariant tybiedig o £8k ar gyfer Refeniw a Budd-daliadau. Rhagwelir gorwariant bychan o £2k ar gyfer y tîm Cyfrifeg. Mae Archwilio Mewnol yn rhagweld tanwariant o £44k oherwydd swyddi gwag. Mae sefyllfa'r adain Gaffael yr un fath ag a nodwyd yn chwarter 1, gyda rhagolwg o danwariant o £110k oherwydd cynlluniau pwrcasu, h.y. cyllidebau pwrcasu canolog, ad-daliadau ar gardiau caffael a llai o alw am rai meysydd gwariant sydd wedi eu cynnwys yn y cyllidebau caffael canolog, oherwydd bod mwy o staff yn gweithio gartref (papur, llungopiwyd, defnyddiau ysgrifennu, dodrefn).

3.9 Busnes y Cyngor

3.9.1 Roedd tanwariant o £14k (1.76%) yn y swyddogaeth ar gyfer y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £12k (0.70%) ar alldro, o gymharu â £29k (1.70%) yn chwarter 1.

3.9.2 Disgwylir gorwariant o £8k yn y Gwasanaethau Cyfreithiol ar ddiwedd y flwyddyn, yn bennaf oherwydd y defnydd o staff cyfreithiol asiantaeth i gyflenwi ar gyfer swyddi gweigion/absenoldebau staff. Mae incwm pridiannau tir yn uwch na'r proffil hefyd. Rhagwelir y bydd pob un o swyddogaethau'r Gwasanaethau Democrataidd yn tanwario, gyda'r tanwariant mwyaf yn y Gwasanaethau Pwyllgor (£17k) oherwydd arbedion ar dreuliau staff a'r defnydd o ymgynghorwyr.

3.10 Costau Corfforaethol a Democrataidd

3.10.1 Roedd tanwariant o £6k (0.28%) yn y swyddogaeth am y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £158k (5.25%) ar alldro. Rhagwelwyd tanwariant o £153k (5.08%) yn chwarter 1.

3.10.2 Rhagwelir tanwariant o £43k ar Gymorth i Aelodau a Threuliau Aelodau. Mae cyfyngiadau'r pandemig wedi arwain at danwariant sylweddol ar y cyllidebau teithio, hyfforddi a chynadleddau.

3.10.3 Yn gyffredinol, mae'r cyllidebau corfforaethol yn dangos tanwariant o £88k. Mae tanwariant o £92k ar ffioedd archwilio grantiau a £43k ar daliadau pensiwn hanesyddol i'r Gronfa Bensiwn. Fodd bynnag, mae gorwariant o £25k ar Gwnsela Staff ac nid oes cyllideb ar gyfer y gwariant hwn. Disgwylir y bydd cyfraniadau pensiwn eilaidd £38k yn uwch nag a ragwelwyd yn flaenorol. Mae meysydd amrywiol eraill yn tan a gorwario o fewn y penawdau yn y gyllideb ar gyfer yr adain hon sy'n gwrthbwysu ei gilydd.

3.11 Rheolaeth Gorfforaethol

3.11.1 Roedd tanwariant o £33k (10.40%) yn y swyddogaeth ar gyfer y cyfnod, a rhagwelir tanwariant o £28k (4.40%) ar alldro. Mae'r tanwariant yn ymwneud â'r gyllideb weddilliol yn dilyn ailstrwythuro rheolwyr yn 2019/20 a mân danwariant ar gludiant a chyflenwadau swyddfa cyffredinol.

4. Cyllid Corfforaethol (yn cynnwys Budd-daliadau a Roddwyd)

- 4.1** Disgwylir y bydd tanwariant o £508k ar Gyllid Corfforaethol, yn cynnwys Budd-daliadau a Roddwyd, ar ddiwedd y flwyddyn.
- 4.2** Roedd y gyllideb ar gyfer 2021/22 yn cynnwys rhai eitemau a gadwyd yn ganolog fel cyllidebau wrth gefn, ac roeddent yn dod i gyfanswm o £1,333k. Bydd y rhan fwyaf o'r cyllidebau hyn yn cael eu trosglwyddo i gyllidebau Gwasanaeth yn ystod y flwyddyn. Mae Atodiad C yn rhoi crynodeb o'r cyllidebau wrth gefn ac mae'n dangos bod £114k wedi ei drosglwyddo'n barod i gyllidebau a gymeradwywyd.
- 4.3** Mae'r gyllideb cyllido cyfalaf yn cynnwys tair elfen: y swm a gedwir wrth gefn ar gyfer ad-daliadau yn y dyfodol (Darpariaeth Refeniw Isaf - DRI), llog sy'n daladwy ar fenthyciadau cyfredol a llog a dderbyniwyd ar falansau arian parod yng nghyfrifon banc y Cyngor a buddsoddiadau eraill. Mae oedi mewn prosiectau cyfalaf, ac yn arbennig rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif, yn golygu bod angen i'r Cyngor fenthycia llai ac mae hynny, yn ei dro, wedi arwain at DRI a chostau llog is. Yn ystod y pandemig, cadwodd y Cyngor falansau arian parod uwch na'r arfer, er bod elw ar fuddsoddiadau'n isel iawn (llai na 0.2% ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn). O ganlyniad, rhagwelir tanwariant o £508k yn y gyllideb Cyllido Cyfalaf.

5. Casglu'r Dreth Gyngor

- 5.1** Mae cyllideb y Gronfa Dreth Gyngor yn cael ei phenderfynu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu ar gyfer y flwyddyn bresennol yn unig, yn seiliedig ar ffigur sylfaen y dreth a osodwyd ym mis Tachwedd 2020. Nid yw'n cynnwys ôl-ddyledion blynyddoedd blaenorol a gasglwyd, addasiadau ar gyfer rhwymedigaethau sy'n codi o flynyddoedd blaenorol (eithriadau, disgowntiau person sengl, eiddo yn trosglwyddo i drethi busnes ac ati), newidiadau yn sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn bresennol na'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn ac, yn ddiethriad, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Gasglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Mae Covid hefyd yn cael effaith ar gasglu'r Dreth Gyngor ac mae'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg wedi cael ei gynyddu i adlewyrchu'r effaith hwn. Ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd incwm craidd y Dreth Gyngor £19k yn uwch na'r gyllideb.
- 5.2** Dyluniwyd premiwm y Dreth Gyngor i annog perchnogion eiddo gwag ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i ddefnydd cyffredinol ac, o'r herwydd, mae risg y gall nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm ostwng yn sylweddol yn ystod y flwyddyn. Er mwyn lliniaru'r risg, mae sylfaen y dreth ar gyfer eiddo sydd â phremiwm arnynt yn cael ei osod ar 80% ac, os nad yw nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm yn gostwng yn sylweddol, yna bydd y gyllideb yn creu gwarged. Unwaith eto, mae trosglwyddo eiddo o'r gofrestr eiddo domestig i'r gofrestr Trethi Busnes wedi gostwng y premiwm sy'n daladwy ar ail gartrefi ond, er bod eiddo wedi cael eu trosglwyddo, arhosodd niferoedd ail gartrefi yn weddol gyson ac, o ganlyniad, rhagwelir gwarged o £652k ar gyllideb premiwm y Dreth Gyngor ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

6. Arbedion Cyllidebol 2021/22

- 6.1** Nid oedd angen unrhyw Arbedion Cyllidebol gan y gwasanaethau ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021/22.

7. Buddsoddi i Arbed

- 7.1** Rhoddwyd rhaglen buddsoddi i arbed ar waith yn 2016/17, gyda dyraniad o £983k ar gyfer prosiectau unigol. Mae £874k wedi cael ei wario neu ei ymrwymo o'r cyllid hwn hyd at ac yn cynnwys 2021/22. Mae'r holl brosiectau wedi datblygu i wahanol raddau, gyda rhai yn nes i'w cwblhau nac eraill, er bod y pandemig Coronafeirws wedi effeithio ar gynnydd y prosiectau hyn. Gellir gweld manylion llawn am wariant a chynnydd pob prosiect yn Atodiad CH. Lle na fydd prosiectau wedi'u cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn, byddant yn parhau i 2022/23 a bydd y cyllid yn parhau i fod ar gael yn y gronfa wrth gefn buddsoddi i arbed.

8. Costau Asiantaeth ac Ymgynghorwyr

- 8.1** Yn ystod y flwyddyn hyd yma, gwariwyd £560k ar staff Asiantaeth. Ar y cyfan, roedd y rhain yn cael eu cyllido'n rhannol o gyllidebau staffio oherwydd eu bod yn gysylltiedig â swyddi gweigion, tra bod £159k yn gysylltiedig â staff cyflenwi ar gyfer swyddi gweigion. Gwariodd y gwasanaeth Gwastraff £156k ar astiantaid safle yn y canolfannau ailgyrchu. Mae'r manylion llawn i'w gweld yn Atodiad D.
- 8.2** Gwariwyd cyfanswm o £80k ar wasanaethau Ymgynghori yn ystod y cyfnod o fis Gorffennaf i fis Medi 2021, gyda £22k yn cael ei gyllido gan grantiau neu o ffynonellau allanol. Mae manylion llawn y gwariant fesul wasanaeth, gyda manylion ychwanegol am y gwariant, i'w gweld yn Atodiad DD.

9. Cyllid Grant Covid-19 Llywodraeth Cymru hyd yma

- 9.1** Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu cymorth ariannol sylweddol i awdurdodau lleol Cymru ar gyfer costau ychwanegol yn gysylltiedig â Coronafeirws ac i ddigolledu am incwm a gollwyd. Heb y cymorth hwn byddai'r Cyngor yn wynebu gorwariant sylweddol ar alldro. Dengys Tabl 2 isod i'r Cyngor hawlio £2.117m ar gyfer costau ychwanegol yn codi o'r pandemig ar gyfer y flwyddyn ariannol hon. Mae £1.202m wedi'i dalu i'r Cyngor eisoes, sy'n gadael balans o £0.915m yn weddill a fydd yn cael ei dalu yn ystod 2021/22.

Tabl 2 Gwariant yn gysylltiedig â Covid-19 rhwng Ebrill a Medi 2021 a gyllidwyd gan Lywodraeth Cymru

	Gwasanaethau Cymdeithasol Oedolion	Prydau Ysgol am Ddim	Cyffredinol	Digartref edd	Glanhau Ysgolion	Profi mewn Cartrefi Gofal	Hunan- Ynysu	Plant	Ychwanegiad SSP	Cyfanswm
	£	£	£	£	£	£	£	£	£	£
Hawliwyd	870,935	294,750	387,368	44,144	76,676	128,628	163,736	140,810	10,212	2,117,259
Gwrthodwyd	-	-	917	-	-	-	-	-	-	917
Balans Dyledus	870,935	294,750	386,451	44,144	76,676	128,628	163,736	140,810	10,212	2,116,342
Talwyd	671,331	42,565	184,752	10,088	48,337	84,095	154,472	-	6,660	1,202,300
Balans yn weddill	199,604	252,185	201,699	34,056	28,339	44,533	9,264	140,810	3,552	914,042

9.2 Incwm a Gollwyd oherwydd Cyfyngiadau Covid a Gyllidwyd gan Lywodraeth Cymru

Er bod llacio'r cyfnod clo wedi parhau i'r flwyddyn ariannol newydd, mae incwm y Cyngor wedi cael ei effeithio'n sylweddol, megis cau canolfannau Hamdden a'r effaith ar ffioedd meysydd parcio. Mae risg hefyd o gyfyngiadau pellach i leihau lledaeniad Covid. Mae Llywodraeth Cymru wedi digolledu awdurdodau lleol am wariant cymwys a gollwyd oherwydd y Coronafeirws. Eleni, mae'r Cyngor wedi hawlio -£0.193m gan Lywodraeth Cymru. Gellir gweld crynodeb o'r incwm a ddigolledwyd ac a hawliwyd hyd at 30 Medi 2021 yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3 – Cyllid Grant Llywodraeth Cymru ar gyfer Incwm Gwasanaethau a gollwyd yn ystod y Pandemig

Crynodeb	Amgueddfeydd	Hamdden	Addysg	Meysydd Parcio	Gwarchod y Cyhoedd	Marchnadoedd a Chybiau Teithio	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Hawliwyd Ni chaniatawyd	60.40 0	407.34 0	-321.00 0	34.0 0	11.30 0	1.10 0	193.14 0
Balans yn Ddyledus	60.40	407.34	-321.00	34.0	11.30	1.10	193.14
Talwyd	0	0	0	0	0	0	0
Balans yn Weddill	60.40	407.34	-321.00	34.00	11.30	1.10	193.14

10. Risgiau Ariannol dros ail ran o'r flwyddyn ariannol

- 10.1 Mae'r ffigurau a nodir uchod yn seiliedig ar lefel bresennol y galw am wasanaethau, ond mae nifer o risgiau a allai effeithio ar y costau wrth symud ymlaen ac mae perygl sylweddol na fydd y sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn ariannol mor gadarnhaol ag y dangosir uchod. Manylir ar y risgiau isod.
- 10.2 Mae'r Undebau Llafur wedi gwrthod cynnig cyflog terfynol o 1.75% ac yn pleidleisio dros weithredu diwydiannol. Mae digon o gyllid wedi'i gynnwys yn y gyllideb ac mewn cronfeydd clustnodedig i dalu cost dyfarniad cyflog o 1.75%, ond bydd unrhyw beth sy'n uwch na'r ffigur hwn yn lleihau'r tanwariant rhagamcanedig ymhellach, gyda phob 1% ychwanegol yn ychwanegu rhwng £400k a £500k at gostau cyflogau.
- 10.3 Nid yw'r cyhoeddiad y bydd y cyflog byw cenedlaethol yn cynyddu 6.1% o fis Hydref 2021 yn cynyddu costau staffio'r Cyngor ei hun yn uniongyrchol, gan fod y Cyngor yn talu cyfradd uwch i'r holl staff na'r cyflog byw cenedlaethol. Fodd bynnag, mae gan y Cyngor nifer o gontractwyr sy'n darparu nifer o wasanaethau ac sy'n talu staff ar lefel cyflog byw cenedlaethol. Er bod gennym drefniadau cytundebol gyda phob contractwr sy'n rheoli'r ffi y mae'r Cyngor yn ei thalu i'r contractwyr yn 2021/22, efallai y bydd pwysau ar y Cyngor i adolygu'r ffi a dalwyd dros ail ran y flwyddyn.
- 10.4 Mae chwyddiant ar gynnydd ac mae'n uwch na'r swm y caniatwyd ar ei gyfer wrth bennu cyllideb referniw 2021/22. Costau staffio neu daliadau cytundebol i gontractwyr a chyflenwyr (gan gynnwys darparwyr ynni) yw'r rhan fwyaf o gostau'r Cyngor, ac mae'r trefniadau hyn yn diogelu'r Cyngor rhag cynnydd sylweddol mewn costau oherwydd chwyddiant cynyddol. Fodd bynnag, bydd chwyddiant cynyddol yn cael rhywfaint o effaith ar gostau'r Cyngor yn ystod ail hanner y flwyddyn ariannol.
- 10.5 Mae cyfnod y gaeaf bob amser yn creu ansicrwydd yn y galw am wasanaethau (yn enwedig yn y Gwasanaethau Oedolion), a'r angen i ymateb i gyfnodau o dywydd eithafol (eira, stormydd, llifogydd). Mae'n anodd rhagweld y cynnydd posibl mewn costau oherwydd tywydd y gaeaf, ond mae'n debygol y bydd rhai costau ychwanegol yn cael eu hysgwyddo nad ydynt wedi'u cynnwys yn y rhagolwg ar ddiwedd chwarter 2.
- 10.6 Mae'r tanwariant mewn nifer o wasanaethau wedi deillio o swyddi gwag. Mae rhai o ganlyniad i benderfyniadau bwriadol i beidio â phenodi i swyddi gwag yn ystod y cyfnodau clo, ond mae nifer y swyddi gwag yn adlewyrchu'r anhawster cynyddol y mae'r Cyngor yn ei wynebu wrth benodi staff i swyddi penodol. Nid oes unrhyw orddarpariaeth sylfaenol yn y cyllidebau staffio, a bydd y gwariant gwirioneddol yn dychwelyd i'r lefel a gyllidebwyd ar ôl i'r swyddi gael eu llenwi.
- 10.7 Mae'r costau cynyddol a cholli incwm mewn nifer o wasanaethau yn cael eu cefnogi ar hyn o bryd gan Gronfa Galedi Llywodraeth Cymru, ac mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y bydd y cymorth hwn yn parhau hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Fodd bynnag, bydd effaith yr argyfwng Covid parhaus (mwy o alw am wasanaethau, llai o gapasiti a cholli incwm mewn rhai gwasanaethau) yn cael ei ystyried wrth baratoi'r gyllideb ar gyfer 2022/23.
- 10.8 Un gwasanaeth penodol sy'n risg bosibl dros ail ran y flwyddyn ariannol yw'r angen i leihau nifer y bobl ddiartref. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn hawlio'r costau ychwanegol drwy'r Gronfa Caledi ac mae hyn yn debygol o barhau hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Bydd y galw'n cael ei gynnwys yng nghyllideb referniw 2022/23 a gwneir asesiad o sut y caiff y costau ychwanegol hyn eu cyllido.
- 10.9 O fewn y Gwasanaethau Oedolion, derbynnir cyllid grant ychwanegol gan Lywodraeth Cymru, ac mae'r cyllid ychwanegol hwn yn cael ei ddefnyddio i gefnogi'r lefel bresennol o alw am wasanaethau ac yn lleihau'r baich ar y gyllideb graidd. Unwaith eto, mae'r risg ariannol yn 2021/22 yn isel ond, unwaith eto, mae'r risg yn uwch yn 2022/23 os yw'r galw am wasanaeth yn parhau ac nad yw'r grant ar gael yn 2022/23.
- 10.10 Mae'r Cyngor bellach yn delio ag ansicrwydd ychwanegol a chostau posibl yn y dyfodol sy'n gysylltiedig â threfniadau a dyletswyddau newydd lechyd Porthladdoedd. Nid oes sicrwydd cyllido ar hyn o bryd a, gyda'r angen i recriwtio a chreu capasiti ychwanegol, gallai greu pwysau ariannol ychwanegol. Mae ymgysylltu'n parhau gyda Llywodraeth Cymru a CThEM, a'r gobaith yw y gellir cael ymrwymadau ariannol ychwanegol a / neu gytundeb i danysgrifennu costau ychwanegol ar y Cyngor yn ystod ail hanner y flwyddyn.

11. Casgliad

- 11.1** Yr amcanestyniad cychwynnol ar ddiwedd yr ail chwarter yw y bydd y gyllideb yn cael ei thanwario £1.529m ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022. Disgwylir i'r cyllidebau gwasanaeth danwario £0.350m a rhagwelir y bydd cyllid corfforaethol hefyd yn tanwario £0.635m. Mae disgwyl gorddat o £0.019m ar y Dreth Gyngor safonol. Rhagwelir incwm dros ben o £0.652m ar y Premiwm Treth Gyngor. Mae cyllidebau'r Gwasanaethau i Oedolion dan bwysau oherwydd y galw cynyddol a throsglwyddo lleoliad costus gan y Gwasanaethau Plant. Mae'r Gwasanaethau Plant hefyd yn wynebu pwysau cynyddol oherwydd y galw cynyddol.
- 11.2** Mae'r rhagolwg presennol a lefel y balansau cyffredinol yn rhoi'r Cyngor mewn sefyllfa ariannol gref. Fodd bynnag, mae nifer o risgiau ariannol, y mae'r Cyngor yn eu hwynebu yn ystod ail ran y flwyddyn (gweler paragraff 10 uchod) a allai waethygu sefyllfa ariannol y Cyngor yn ystod ail ran y flwyddyn. Fodd bynnag, mae'r brif ystafell o £1.5m rhwng y sefyllfa alldro a ragwelir ar hyn o bryd a'r gyllideb a lefel iach y balansau cyffredinol yn caniatáu i'r Cyngor ddelio â'r risgiau ariannol hyn heb wanhau statws ariannol y Cyngor yn sylweddol.

Alldro Refeniw Rhagamcanedig ar gyfer y Flwyddyn Ariannol a ddaw i ben 31 Mawrth 2022 – Chwarter 2

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2021/22 Cyllideb Blynnyddol Annual Budget	2021/22 Ch2 Cyllideb hyd yma Q2 Budget Year to Date	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed spend	2021/22 Ch2 Amrywiad Q2 Variance	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed Spend	Ch2 : Q2 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2022 Estimated Expenditure to 31 March 2022	Ch2 : Q2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)	2021/22 Gor/(tan) wariant a ragwelir fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under) spend as a % of Total Budget	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000
<u>Dysgu Gydol Oes</u> <u>Lifelong Learning</u>									
Cyllideb Datganoledig Ysgolion <i>Delegated Schools Budget</i>	49,061	25,664	25,664	(0)	0.00%	49,061	0	0.00%	0
Addysg Canolog <i>Central Education</i>	4,545	(3,019)	(3,249)	(230)	-7.62%	4,134	(411)	-9.04%	(592)
Diwylliant <i>Culture</i>	1,208	760	592	(168)	-22.06%	1,165	(43)	-3.56%	(32)
<u>Gwasanaethau Oedolion</u> <u>Adult Services</u>	27,732	13,641	14,459	818	6.00%	28,208	477	1.72%	438
<u>Gwasanaethau Plant</u> <u>Children's Services</u>	11,179	6,848	8,110	1,262	18.43%	11,762	583	5.21%	(324)
<u>Tai</u> <u>Housing</u>	1,247	997	1,030	32	3.24%	1,247	0	0.00%	0
<u>Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo</u> <u>Highways, Waste & Property</u>									
Priffyrdd <i>Highways</i>	6,294	3,864	3,864	200	5.46%	6,166	(128)	-2.03%	(93)
Eiddo <i>Property</i>	985	365	389	23	6.39%	990	5	0.51%	0
Gwastraff <i>Waste</i>	8,757	4,064	3,523	(541)	-13.31%	8,277	(480)	-5.48%	(310)

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2021/22 Cyllideb Blynnyddol Annual Budget	2021/22 Ch2 Cyllideb hyd yma Q2 Budget Year to Date	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymiadau Q2 Actual & Committed spend	2021/22 Ch2 Amrywiad Q2 Variance	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymiadau Q2 Actual & Committed Spend	Ch2 : Q2 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2022 Estimated Expenditure to 31 March 2022	Ch2 : Q2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)	2021/22 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over (Under) spend as a % of Total Budget	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000
<u>Rheoleiddio a Datblygu Economaidd</u> <u>Regulation & Economic Development</u>									
Datblygu Economaidd <i>Economic Development</i>	1,955	994	756	(238)	-23.98%	2,005	49	2.50%	47
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd <i>Planning and Public Protection</i>	2,247	1,201	970	(231)	-19.19%	2,139	(108)	-4.81%	(37)
<u>Trawsnewid</u> <u>Transformation</u>									
Adnoddau Dynol <i>Human Resources</i>	1,379	757	740	(17)	-2.20%	1,295	(84)	-6.09%	(89)
TGCh <i>ICT</i>	3,200	1,978	2,418	440	22.22%	3,202	102	3.19%	0
Trawsnewid Corfforaethol <i>Corporate Transformation</i>	869	342	284	(58)	-16.90%	699	(170)	-19.57%	(157)
<u>Adnoddau</u> <u>Resources</u>									
	3,236	1,769	1,761	(8)	0.48%	3,092	(144)	-4.45%	(103)
<u>Busnes y Cyngor</u> <u>Council Business</u>									
	1,708	798	784	(14)	-1.76%	1,696	(12)	0.70%	29
<u>Costau Corfforaethol a Democraidd</u> <u>Corporate & Democratic costs</u>									
	3,010	1,961	1,955	(6)	-0.28%	2,852	(158)	-5.25%	(153)
<u>Rheolaeth Corfforaethol</u> <u>Corporate Management</u>									
	636	317	284	(33)	-10.40%	608	(28)	-4.40%	(60)
Costau heb gyllideb, na ellir eu rheoli: yswiriant, costau pensiwn a dileu drwg ddyledion/lwfansau amhariad ar incwm gwasanaethau <i>Unbudgeted, uncontrollable costs: insurances, pension costs and bad debt write offs/impairment allowances on services' income</i>						200	200	0.00%	200

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2021/22 Cyllideb Flynyddol Annual Budget	2021/22 Ch2 Cyllideb hyd yma Q2 Budget Year to Date	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed spend	2021/22 Ch2 Amrywiad Q2 Variance	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed Spend	Ch2 : Q2 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2022 Estimated Expenditure to 31 March 2022	Ch2 : Q2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)	2021/22 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over (Under) spend as a % of Total Budget	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000
Cyfanswm Cyllidebau Gwasanaethau Total Service Budgets	129,248	63,102	64,333	1,233	1.95%	128,899	(350)	-0.27%	(1,236)
Ardollau Levies	3,695	3,695	3,693	(2)	-0.06%	3,693	(2)	-0.05%	0
Rhyddhad Trethi Dewisol Discretionary Rate Relief	71	0	0	0	0.00%	70	(1)	1.48%	(26)
Cyllido Cyfalaf Capital Financing	7,482	2,257	2,051	(206)	0.00%	6,961	(522)	-6.97%	(649)
Arian wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill General & Other Contingencies	1,032	1,220	692	(528)	-43.29%	1,012	(20)	1.97%	0
Cyfraniad CRT y Gwasanaethau Cefnogol Support Services contribution HRA	(700)	0	0	0	0.00%	(700)	0	0.00%	0
Budd-daliadau a Roddwyd Benefits Granted	6,290	(730)	(730)	(1)	0.08%	6,327	37	0.59%	0
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol Total Corporate Finance	17,871	6,443	5,706	(737)	-11.44%	17,363	(508)	-2.84%	(675)
Cyfanswm 2021/22 Total 2021/22	147,120	69,545	70,039	496	0.71%	146,262	(858)	-0.58%	(1,911)

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2021/22 Cyllideb Flynyddol Annual Budget	2021/22 Ch2 Cyllideb hyd yma Q2 Budget Year to Date	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed spend	2021/22 Ch2 Amrywiad Q2 Variance	2021/22 Ch2 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q2 Actual & Committed Spend	Ch2 : Q2 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2022 Estimated Expenditure to 31 March 2022	Ch2 : Q2 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)	2021/22 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over (Under) spend as a % of Total Budget	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2022 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2022 over/(under)
	£'000	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	%	£'000
Cyllido Funding									
Trethi Annomestig NDR	(23,480)	(12,643)	(12,643)	0	0.00%	(23,480)	0	0.00%	0
Y Dreth Gyngor Council Tax	(40,902)	0	0	0	0.00%	(40,921)	(19)	-0.05%	39
Premiwm y Dreth Gyngor Council Tax Premium	(1,393)	0	0	0	0.00%	(2,045)	(652)	-46.85%	(668)
Grant Cynnal Refeniw Revenue Support Grant	(81,345)	(43,801)	(43,801)	0	0.00%	(81,345)	0	0.00%	0
Cyfanswm Cyllid 2021/22 Total Funding 2021/22	(147,120)	(56,444)	(56,444)	0	0	(147,791)	(671)	-0.46%	(629)
Cyfanswm yr alldro yn cynnwys effaith y cyllido Total outturn, including impact of funding	0	13,100	13,595	496	3.78%	(1,529)	(1,529)	-1.04%	(2,540)

Crynodeb o Sefyllfa Alldro y Cyllidebau wrth gefn 2021/22

	Cyllideb	Trosglwyddiadau	Y Gyllideb Ddiwygedig hyd yma	Wedi Ymrwymo hyd yma	Cyllidebau heb eu hymrwymo hyd yma	Cyllideb Rhagdybiedig
	£	£	£	£	£	£
Cronfeydd wrth gefn cyffredinol	388,928	- 1,300	387,628	14,060	373,568	-
Cyflog a Graddfeydd	150,000	-15,890	134,110	-	134,110	-
Cronfeydd wrth gefn clustnodedig	794,500	-96,670	697,830	677,500	20,330	(20,330)
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	1,333,428	-113,860	1,219,568	691,560	528,008	(20,330)

Adolygiad o Brosiectau Buddsoddi i Arbed 2021/22

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwywy £	Dyraniad 2021/22 £	Gwariant 2021/22 £	Gweddill Cyllideb 2021/22 £	Diweddariad ar y Prosiect
Adnoddau	System Rheoli Dogfennau Electronig ar gyfer Refeniw a Budd-daliadau	Datrysiaid sganio a llif gwaith ar gyfer Refeniw a Budd-daliada	170,000	0	0	0	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
TG	Mynegai Tir ac Eiddo (LLPG)	Gweithredu system LLPG ar draws y Cyngor	10,800	0	0	0	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
TG / Trawsnewid	System Rheolaeth Perthynas Cwsmer (CRM)	Prynu a gweithredu system rheolaeth perthynas cwsmer	255,000	46,676	0	46,676	Yn dilyn datblygu'r CRM dros y cyfnod Buddsoddi i Arbed, rydym wedi gwerthuso ei ddefnydd o fewn y Cyngor ac wedi ysgrifennu papur a chyda chymeradwyaeth gan y Bwrdd Trawsnewid, prynwyd system CRM newydd a fydd yn sail i'n sianel gyfathrebu ddigidol. Defnyddir unrhyw ddyraniadau sy'n weddill o'r prosiect hwn tuag at gorwariant ar y prosiect digidol yn gyntaf.
TG / Adnoddau	Porth Taliadau	Prynu a gweithredu porth taliadau fel y gellir talu drwy'r ap.	27,000	13,583	0	13,583	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
Rheoleiddio a Datblygu Economaidd	Gwella Gwydnwch y Systemau Cynllunio	Systemau cynllunio awtomatig newydd	118,000	5,687	137	5,550	Yn dilyn profion parhaus a'r materion dilynol a ddaeth i'r amlwg ynghylch â'r fersiwn Gymraeg ar y porth cyhoeddus, problemau wrth olygu dogfennau a pherfformiad y system, bu oedi pellach i'r dyddiad 'mynd yn fyw' ac fe'i ohirwyd. Adroddwyd y materion i'r datblygwr NEC, (Northgate gynt) er mwyn eu datrys. Ar hyn o bryd rydym yn disgwyl dyddiad cwblhau'r gwaith datrys cyn cychwyn cyfnod o brofion llym a chytuno ar ddyddiad 'mynd i fyw' newydd a all fod yn y flwyddyn newydd. Anfonwyd y gwaith ar ddatblygu data ymlaen i Arcus i ddiweddarau'r basdata (yr amgylchedd profi) ar gyfer profi cyn symud ymlaen i fod yn fyw. Mae'r modiwl TPO bellach yn fyw yn Salesforce.

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwywy	Dyranriad 2021/22	Gwariant 2021/22	Gweddill Cyllideb 2021/22	Diweddariad ar y Prosiect
			£	£	£	£	
Adnoddau	Gwella Systemau Casglu Incwm	Prynu a gweithredu system rheoli incwm newydd sy'n cysylltu gyda'r ffrydiau incwm presennol ac yn caniatáu dulliau casglu incwm newydd (ApMôn ayb) gysylltu i'r system rheoli arian	150,000	36,843	32,898	3,945	Mae'r gyllideb bellach wedi ei hymrwymo'n llawn ac o fewn cyllidebau'r bid. Ailddechreuodd y gwaith gweithredu yn ystod Chwarter 2 2020/21 yn dilyn diwedd cyfnod ffyrlo rhai swyddogion prosiect Capita, ond dim ond yn Chwarter 3 y cododd momentwm. Mae gwaith profi'r ffeil allforio GL newydd y gellid ei wneud o bell bron wedi'i gwblhau ac mae trefniadau mewn lle i gwblhau'r gwaith profi na ellir ei wneud o bell. Unwaith y bydd hyn wedi'i gwblhau, gellir dechrau gweithredu cysoni incwm/eddychweliadau awtomatig, sy'n cynnwys prosesau newydd ar gyfer gwasanaethau a datganiadau banc electronig pwrpasol gan fancwyr yr Awdurdod. Mae gwaith awtomeiddio pellach yn symud ymlaen drwy ddatblygu "API's" i alluogi diweddariad incwm awtomatig i'r lejer drwy'r system rheoli incwm ar gyfer gwasanaethau mewnol, megis hamdden, addysg a phrifyrdd, ac allanol ar gyfer AGP. Bydd y gwaith gweithredu'n parhau i'r flwyddyn ariannol nesaf oherwydd bod Covid-19 wedi gohirio gweithredu a gwasanaethau mewnol yn ail-dendro rhai prosesau meddalwedd penodol. Bydd y balans sy'n weddill yn cael ei ddefnyddio ar gyfer unrhyw eitemau annisgwyl.
Dysgu Gydol Oes	Moderneiddio Prosesau Busnes a Pherfformiad - Addysg	Gweithredu modiwlau nad oedd yn cael eu defnyddio o fewn y system rheoli gwybodaeth ONE	67,000	0	0	0	Prosiect wedi cau. Dim diweddariad pellach.
Dysgu Gydol Oes	Moderneiddio Prosesau Busnes a Pherfformiad - Oriol Môn	Gwefan ar gyfer yr Oriol	20,000	11,474	10,910	564	Mae'r gwaith ar y prosiect yma wedi ei gwblhau.
TG / Trawnewid	Digidol yn Gyntaf / Digidol yn Awtomati	Cyflogi Swyddog Digidol Arweiniol a Dadansoddwr Gwasanaethau Digidol	£70,000 ym mlwyddyn 1 a £50,000 ym mlwyddyn 2	30,280	36,942	-6,662	Mae dau o bobl wedi eu recriwtio i'r swyddi Technegydd Digidol Dros Dro ar Raddfa 5 ac maent yn eu swyddi ar hyn o bryd.

Gwasanaeth	Teitl	Disgrifiad	Swm a Gymeradwywy £	Dyraniad 2021/22 £	Gwariant 2021/22 £	Gweddill Cyllideb 2021/22 £	Diweddariad ar y Prosiect
Gwarchod y Cyhoedd	Gwella Cysylltiad Digidol o fewn y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd	Gweithredu system gwmwl i gofnodi ymweliadau arolygu. Mae'r meddalwedd yn ddatrysiaid Cymru gyfan sydd wedi ei chaffael drwy gytundeb fframwaith a gefnogir gan 19 o'r 22 gyngor yng Nghymru	£10,000 per year for 4.5 years	45,000	0	45,000	Dim cynnydd i'w adrodd. Oherwydd Covid19 a phwysau ar Gwarchod y Cyhoedd, ni fu unrhyw allu i fwrw ymlaen.
Cyfanswm			982,800	189,543	80,887	108,656	

Costau Asiantaeth rhwng Gorffennaf i Medi 2021

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell Gyllido (Cyllideb Graidd Benodol / Cyllideb staffio nas ddefnyddiwyd / Grant / Cyfraniad Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Pwrpas
Rheoleiddio a Datblygu Economaid	17,966	Grant	Dros Dro	Methu recriwio Swyddog Iechyd yr Amgylchedd cymwysedig ar gyfer samplu bwyd
	31,522	Grant	Dros Dro	Capasiti
	49,488			
Ysgolion	1,869	Craidd	Dros Dro	Athrawon llanw mewn meysydd arbenigol
	2,933	Craidd	Dros Dro	Athrawon llanw
	4,802			
Gwastraff	4,731	Incwm Tanysgrifiadau Gwastraff Gwyrdd	Dros Dro	Tasgau ychwanegol eu hangen yn y tymor byr
	156,473	Cyllideb Graidd Benodol	Dros Dro	Tasgau ychwanegol eu hangen yn y tymor byr
	5,131	Hawliwyd o'r Gronfa Caledi	Dros Dro	Tasgau ychwanegol eu hangen yn y tymor byr
	166,335			
Eiddo	2,379	Cyllideb Staffio nas defnyddiwyd	Dros Dro	Prisio ar gyfer cyfrifon 2020/21
	2,379			
Gwasanaethau Plant	131,845	Cyllideb Craidd / Cronfa Staff Asiantaeth	Dros Dro	I lenwi swyddi wag
	131,845			
Gwasanaethau Oedolion	18,347	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Project DOLS
	26,760	Cyllideb Graidd	Dros Dro	I lenwi swydd wag
	45,107			
Adnoddau	27,111	Grant Gweinyddu Hunan Ynysu	Dros Dro	Maint y gwaith
	34,780	Cyfraniad Allanol	Dros Dro	Secondiad Staff
	48,336	Cyllid Grant Caledi Covid	Dros Dro	Ôl-groniad gwaith dreth gyngor oherwydd y pandemig
	19,819	Grant Gweinyddu Cefnogaeth Busnes	Dros Dro	Ôl-groniad gwaith dreth gyngor oherwydd y pandemig
	130,046			
Trawsnewid	11,339	Cyllideb Staffio Nas Ddefnyddiwyd	Dros Dro	Mamolaeth
	12,203	Cyllideb Staffio Nas Ddefnyddiwyd	Dros Dro	Secondiad staff i gefnogi Prosiect HWB
	6,456	Cyllideb Staffio Nas Ddefnyddiwyd	Dros Dro	Swydd Technegydd GIS Wag - angen i gynnal Safon Ansawdd Data
	29,998			
Cyfanswm	560,000			

Crynodeb o Wariant Ymgynghori Ch1 2021/22

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr fesul Gwasanaeth			
Gwasanaeth	Chwarter 1 £	Chwarter 2 £	Cyfanswm 2021/22 £
Addysg Canolog	0	2,746	2,746
Diwylliant	58,100	6,365	64,465
Economaidd ac Adfywio	36,124	37,440	73,564
Eiddo	0	0	0
Priffyrdd	16,000	4,200	20,200
Ysgolion	3,135	1,050	4,185
Gwastraff	12,137	8,679	20,816
CRT	-10,250	1,034	-9,216
Tai	0	0	0
Corfforaethol a Democrataidd	0	0	0
Gwasanaethau Oedolion	3,451	0	3,451
Gwasanaethau Plant	0	0	0
Corfforaethol	0	0	0
Trawsnewid	4,260	2,640	6,900
Busnes y Cyngor	0	7,130	7,130
Adnoddau	9,565	9,025	18,590
Cyfanswm	132,522	80,309	212,831
Arianwyd gan:			
Cyllideb Craidd	65,648	58,234	123,882
Grant	65,495	15,548	81,043
Cyfraniad Allanol	1,379	6,526	7,905
Cronfeydd Wrth Gefn	0	0	0
Cyfanswm	132,522	80,309	212,831

